

Rapport till yrkesavdelningskonferensen om NKA:s arbete med NPF frågor

Normkreativa arbetsgruppen (NKA) har under det senaste året tagit fram ett antal projekt med inriktning på förutsättningar för yrkesverksamma med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF). NPF är ett samlingsbegrepp för flera olika diagnoser och inkluderar bland annat ADHD, autismspektrumtillstånd och Tourettes syndrom. Neuropsykiatri syftar till hur våra hjärnor och nervsystem fungerar och termen som används medicinskt är egentligen funktionsnedsättning. Vi föredrar att använda funktionshinder för att belysa att problemet inte ligger i att människor fungerar olika, utan i de hindren som påverkar förutsättningarna för att alla ska må bra.

Många är bekanta med att termen spektrum brukar dyka upp när man pratar om NPF-diagnoser, men spektrum betyder inte Lite NPF - Mycket NPF. Snarare är det den kombination av drag som är unik för varje person. Alla människor är olika, även inom samma diagnos! NPF faller också inom dolda funktionshinder, vilket innebär att det kanske inte syns vilka som har en diagnos eller vilken grad av svårigheter de upplever. Trots potentiella utmaningar kan en NPF-diagnos också vara berikande. Hjärnans sätt att hantera information och intryck gör att man till exempel upplever glädje eller musik starkare. Man kan säga att livet är i HD.

Många av de hinder som uppstår för någon med en NPF-diagnos kommer från hur vårt samhälle är uppbyggt. Om alla hade lite NPF hade nog varken lysrör, musik i butiker eller öppna kontorslandskap ens varit tillåtet. Utan rätt stöd, behandling eller anpassning kan påfrestningarna ge stora konsekvenser för livslängd, samsjuklighet och arbetslöshet. Som yrkesverksam med en NPF-diagnos är det viktigt att kunna få rätt anpassningar för att ge alla samma chans att fungera.

Vi är troligtvis många inom just kulturbranschen som har en NPF-diagnos, då vanliga drag är till exempel kreativitet, nytänkande och analysförmåga. Därför känns det extra viktigt att undersöka och arbeta för förutsättningarna för yrkesverksamma med NPF bland våra yrkesgrupper. NKA har flera olika projekt för just detta. Vi skapar trygga utrymmen under event, med syftet att ha en plats där man inte måste maskera den man är och man kan få anpassa sensoriska intryck till vad man behöver i stunden.

Framöver vill vi undersöka hur detta kan utvecklas vidare och appliceras på arbetsplatser genom till exempel en tillgänglighetskoordinator som bistår med trygghetsarbete och resurskompetens för funktionsanpassning. För att öka förutsättningarna för yrkesverksamma med NPF och deras kollegor arbetar NKA även för att ta fram en guide med riktlinjer för anpassning och stöd som är anpassad just för vår bransch.

Yrkesverksamma medlemmar i Scen & Film med NPF är också välkomna att gå med i nätverket NPF i film, tv & scenkonst på den digitala plattformen Discord. Nätverket är till för de som har en NPF-diagnos, inklusive om man känner att man troligtvis har en diagnos, för att dela erfarenheter och gemenskap. Klicka här för att komma till inbjudan! <https://discord.gg/MW97VYR9WH>

Intresserade utan en NPF-diagnos är välkomna att höra av sig till: nka@scenochfilm.se

Tre snabba tips för mer NPF-inkludering!

- Var öppen för andra sociala koder: att inte hålla ögonkontakt eller att pyssla med något medan man lyssnar kan betyda att man ger någon sin fulla uppmärksamhet
- Se över möjligheter att röra sig: ge utrymme att stå upp, sitta på golvet eller ha en fidget vid möten eller framträdanden
- Visa öppenhet att förstå: bara att känna att de omkring sig är villiga att lyssna och försöka förstå ens perspektiv kan vara oerhört hjälpsamt

